

Дари недосконалості. Як полюбити себе таким, який ти є
Брене Браун

Брене Браун

Дари недосконалості

Як полюбити себе таким, який ти є

© Brene Brown, 2010

© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2017

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2017

Стіву, Еллен і Чарлі.

Я люблю вас усім серцем

Передмова

Осмислення власного досвіду і вміння полюбити себе під час цього процесу – це найхоробріший учинок, який

Хоч раз зауваживши закономірність, ти вже не зможеш її не бачити. Повірте мені, я намагалася. А коли те сам во я не прагнула переконати себе, що шести годин сну мені вистачає, поспавши менше восьми годин, я стаю схильна жахливо зволікати: завжди відтягаю початок праці над книжкою, беручись за генеральне прибиранням зберігання. Щоразу.

Ми не можемо ігнорувати тенденції, бо наші мізки влаштовані так, щоби знаходити закономірності і наділяти

Я спостерігаю за людською поведінкою очима дослідниці, отож можу ідентифікувати і назвати найтонші зв'язки і почуття.

Я люблю те, що роблю. Полювання на закономірності – це чудова робота, й упродовж усієї моєї кар'єри спроб

зливими слабкостями, які я люблю заперечувати. Усе змінилося в листопаді 2006 року, коли дослідження, виконані мною, я відчайдушно не хотіла бачити результатів власного дослідження.

Раніше я вивчала такі складні емоції, як сором, страх і вразливість. Я написала наукове дослідження про сором, здоров'я і спеціалістів із лікуванням залежностей та написала про опірність до сорому книжку під назвою «Я дуру», Connections: A 12-Session Psychoeducational Shame-Resilience Curriculum (Center City, MN: Hazelden, 2009); Brené Brown, The Gifts of Imperfection: Let Go of Who You Think You're Supposed to Be and Embrace Your Life as It Is (New York: Ballantine Books, 2010); Brené Brown, *About Perfectionism, Inadequacy, and Power* (New York: Penguin / Gotham Books, 2007); Brené Brown, «Shame Resilience and Social Work Practice: A Review of the Literature», *Journal of Social Work Practice in the Community* 27, no. 1 (2008): 1–12; Susan P. Robbins, Pranab Chatterjee, and Edward R. Canda, «Shame Resilience: A Protective Factor for Social Work», rev. ed., ed. Susan P. Robbins, Pranab Chatterjee, and Edward R. Canda (Boston: Allyn and Bacon, 2006); Sandra L. Klemmer, «Shame and Women: A Review of the Empirical Literature», *Journal of Family Violence* 21, no. 1 (2006): 1–20; Sandra L. Klemmer, «Women and Shame: A Qualitative Study on Women and Shame», *Families in Society* 87, no. 1 (2006): 43–52. (Тут і далі примітки автора, якщо не зазначено інше)

Зібравши тисячі історій чоловіків і жінок з усієї країни – віком від вісімнадцяти до вісімдесяти семи років, – я заслугохувся, усі ми змагаємося з почуттям сорому і боїмось власної недосконалості. І, авжеж, багато хто з нас боїться покинути цю величезну купі інформації опинилося чимало історій чоловіків та жінок, які живуть чудовим і натхненним

Я почула історії про силу сприйняття власної недосконалості і вразливості. Я дізналася про нерозривний зв'язок ні для нашого здоров'я, так само, як правильне харчування і фізичні вправи. Учасники дослідження прислушалися і душевну близькість, що стало абсолютно новим для мене. Отож мені захотілося розглянути ці історії як єдину гадку, – «Щиро сердні». Я ще не знала напевне, що це означає, але розуміла, що в тій папці – історії людей, які

У мене виникло безліч запитань про щиросердність. Що ці люди цінують? Як вони долали життєві незгоди? Що до розв'язання? Чи можемо всі ми жити щиросердним життям? Які риси для цього потрібно розвинути? Що пе

Почавши аналізувати ці історії і намагаючись знайти закономірності, я зрозуміла, що іх можна розділити на дві групи. Околонці «Добре» аж рясніло від слів на штиб гідність, відпочинок, гра, довіра, віра, інтуїція, надія, унікальність, креативність. Околонці «Погано» потрапили такі слова, як перфекціонізм, безпорадність, потреба у визначеності, перевтома, самовпевненість.

Закінчивши писати й обміркувавши написане, я охнула. Це було схоже на шок від величезної суми на ціннику.

Незважаючи на те, що я складала ці переліки самостійно, перечитувала іх у сум'ятті. Коли я класифікую інформацію а точній фіксації того, що почула в цих історіях. Я не думаю про те, як сама би щось висловила, а лише про те, для мене, а думаю тільки про те, що це означало для людини, яка мені про нього розповідала.

Я сиділа на червоному стільці за кухонним столом і витріщалася на ці два аркуші. Мої очі блукали вгору, вниз, право, ліво, наче людина, якій щойно повідомили погану новину.

І справді, це були погані новини. Я сподівалася виявити, що щиросердні люди подібні до мене і роблять те саме, але не дійсно. Я не можу зробити все сама, я не можу зробити все за кожної дитини, я не можу зробити все за всіх дітей. Але я можу зробити все за тих, хто зможе це зробити.

Понад десять років, вивчаючи таку непросту тему, як сором, я щиро вірила, що заслужила підтвердження того

Але того дня я отримала кілька суворих уроків (і відтоді одержую іх щодня):

Знати і розуміти себе життєво важливо, але для того, щоб жити щиро сердним життям, потрібно дещо важливіше.

Знання важливі, але тільки тоді, коли ми в процесі самопізнання ставимося до себе з добротою і лагідністю. Ще одна важливість пізнання полягає в тому, що вони є не лише пізнанням реальності, але також пізнання і проголошення власної сили.

Один із уроків того дня став, мабуть, найболючішим і вразив так, що мені перехопило подих: із даних стало зрозуміло, що мені не вдається використати методи, якими вчачий підготував нас до цієї ситуації.

Того похмурого листопадового дня я усвідомила, що в життєвій подорожі варто прислухатися і до голови, і до

Нарешті я підвелася, схопила зі столу маркер, накреслила лінію під колонкою «Погано» і написала під нею «Я»

Я скрестила руки на грудях, вмостилася в кріслі й подумала: «Просто чудово. Я живу прямісінко у перерахованих

Я знайшла по-справжньому хорошого психотерапевта і розпочала рік серйозної внутрішньої роботи над собою, згадуючи той перший сеанс. Діана, яка проводить психотерапевтичні сеанси своїм колегам по фаху, пояснила: «Добре» і, не змигнувши оком, сказала: «Мені потрібно якомога більше якостей із цього переліку. Знадобилися мені прищепкуватих розмов про дитинство або щось подібне».

Це був довгий рік. У своєму блозі я ніжно називаю його «духовним пробудженням – 2007». Мені такий стан здійснився. Гадаю, ми обидві мали рацио. Насправді я починаю сумніватися, що одне можливе без іншого.

Звісно, те, що перелом стався у листопаді 2006 року, – це не збіг обставин. Так зійшлися планети: я тільки-но в дні народження (то в мене завжди час для роздумів), я «вигоріла» на роботі і була на піку осмислення середніх

Люди говорять про «кризу середнього віку», але це не так. Це переломний період – пора, коли відчуваєш нездатність. А рівній рівній – це пора, коли Всесвіт кидає тобі виклик: або продовжувати жити, як від тебе очікують, або прийняти себе як ти є.

Середній вік – це, безумовно, пора подорожей, які відкривають істину, але упродовж життя з нами трапляється

- одруження;
 - розлучення;
 - народження дітей;
 - одужання після хвороб;
 - переїзд;
 - «спорожніле гніздо»;
 - вихід на пенсію;
 - досвід втрати або емоційної травми;
 - праця, що висмоктує всі душевні сили.

Будильник Всесвіту частенько дзеленчить, намагаючись нас «розбудити», але ми квапливо його вимикаємо і

Як виявилось, я мусила подолати заплутаний і довгий шлях. Я помалу шкандібала вперед, аж поки одного дні ідчуваю себе інакшою. Я відчуваю себе щасливою і справжньою. Я все ще боюся, але разом з тим почиваюся

Я стала здоровішою, радіснішою і вдячнішою життю, ніж будь-коли раніше. Я почувалася врівноваженішою, в силу, я заново налагодила стосунки з родиною та друзями і, що найважливіше, уперше в житті почувалася

Крокуючи разом із Діаною шляхом до щиро сердного життя, я прочитала близько сорока книжок, включно з усіх надзвичайно корисними, але я все ж таки мріяла про книгу, яка в одночас надихала, відкривала джерел

Одного дня, коли я розглядала високий і хиткий стіс книжок у себе на тумбочці, мене осінило! Я хочу розповісти, що вчена стала втіленням стереотипу, який висміювала все своє доросле життя. Я зізнаюся у тому, що у середовищі оційно шукати духовність, цілими днями розмірковуючи над такими речами, як добродійність, кохання, вдячність і просердністю.

Пригадую також, як подумала: «Перш ніж писати мемуари, потрібно використати це дослідження і написати ін-
зні коробки записниками, щоденниками і стосами даних. Я присвятила новому дослідженню незліченну кількі-
сть, яку ви тримаєте в руках.

Того фатального листопадового дня, склавши перелік закономірностей і усвідомивши, що досі не жила і не буде.

. Цих аркушів було замало, щоб переконатися. Я мусила глибоко зазирнути у себе й усвідомлено обрати віру... тім безліч радісних моментів – ця віра допомогла мені розгледіти істину.

Тепер я бачу, що сприйняття свого життя і любов до себе – найсміливіший учинок, на який ми наважуємося.

Тепер я бачу, що прагнення до щиросердного життя аж ніяк не нагадує спроби дістатися певного пункту призимося до неї впритул, але знатимемо напевне, що рухаємося у правильному напрямі.

Тепер я бачу, що такі дари, як сміливість, співчуття і взаємини з людьми приносять результат лише тоді, коли

Тепер я бачу, що формування одних якостей і відмова від інших, котрі з'являються серед десяти орієнтирів, – н викреслити з переліку. Це праця всього життя. Це праця душі.

Якщо йдеться про мене, повірити – означало прозріти. Спочатку я повірила, і тільки потім змогла побачити, що отрібно лише знайти сміливість жити і кохати всім серцем. Для мене честь вирушити в цю подорож із вами!

Подяки

Найглибша вдячність:

Патриції Броат, Карен Кейзі, Карен Черняев, Кейт Крото, Ейпріл Даль, Ронді Дірінг, Сіду Фаррар, Маргариті Флардту, Джоані Шумейкер, Дейву Спону, Діані Стормс, Ешлі Тілл, Сью Тілл, Елісон Ванденберг, Йоланді Вілльяре ombers.

Дари недосконалості

Як полюбити себе таким, який ти є

Ваш путівник до повнокровного життя

Вступ

Щиросердне життя

Щиросердним я називаю підхід до життя з точки зору власної цінності. Жити так – означає виховувати в собі с зранку і думати: «Неважливо, що зроблено, а що ні, я самодостатня людина». І лягати в ліжко вночі з думкою: шкоджає мені бути також сміливою і гідною кохання та душевної близькості».

Подорож

Щиросердне життя – це не одноразове рішення. Це процес. Насправді я вірю, що ця подорож триває все життя, а також поділитися тим, чого я навчилася в багатьох людей, що намагаються жити й кохати всім серцем.

Перш ніж вирушити в будь-яку подорож, зокрема і в цю, важливо поговорити про те, що варто взяти із собою з власною недосконалістю? Як розвинути потрібні якості і позбутися тих, що не дозволяють нам крокувати вперед? Як відповісти на питання, які зможуть зробити подорож більшюю радістю? І чому варто відповісти на ці питання?

Якщо ви думаете зараз: «Авжеж, щоб перемогти перфекціонізм, потрібно лише бути супергероем», – я вас розмі ідеалами. Але насправді, якщо практикуватися в них щодня, вони стануть неймовірними дарами у нашому житті цих дивовижних якостей. Саме тому, що ми, люди, такі прекрасні у своїй недосконалості, набуваємо досвіду і гармонійні стосунки стають дарами – дарами недосконалості.

Ось про що ви прочитаете далі. У першому розділі я поясню, що я довідалася про сміливість, співчуття і гармонію унікальності.

Довідавшись, якими інструментами ми послуговуватимемося в нашій подорожі, у наступному розділі ми перевім на деякі найскладніші питання зі своєї професійної діяльності: що таке кохання? чи можна любити когось справжній душевній близькості? чи можемо ми любити інших людей, як-от наших партнерів і дітей, більше, ніж переконати в її існуванні інших, замість того, щоб самим просто повірити в неї?

Ми стикаємося з перешкодами у кожній мандрівці, і подорож до щиро сердного життя не виняток. У наступному жити й любити всім серцем, і знайдемо ефективні стратегії іхнього подолання і формування життєвої стійкості.

Після цього ми дослідимо десять дороговказів до щиро сердного життя, щоденне слідування за якими вкаже нам дії проілюстровані історіями, визначеннями, цитатами й ідеями, що допоможуть зробити вільний і натхненний

Визначальні моменти

Ця книга сповнена концептуальних понять, як-от кохання, едність і автентичність. Мені здається, що критичні ідко пояснюють. Я вважаю, що хороше визначення повинно бути доступним і ужитковим. Я намагалася давати складові. Коли ми замислюємося над позитивними словами і докопуємося до іхньої суті – вчинків і досвіду, які ції, які скеровують іхні вчинки, переконання й емоції.

Наприклад, коли учасники дослідження розмовляли про концепцію кохання, я намагалася визначати це поняття (як я зробила з «коханням» і багатьма іншими словами). Переглядаючи вже видану літературу, я дійшла до висновку, що кохання – це не єдиний, а кілька різних феноменів. Однак я хотіла зробити певний акцент на тій його частині, яку можна назвати «грою». Гра – це невід'ємна складова життя у злагоді з собою, і, вивчаючи цю тему, я відкрила для себе книгу Christopher Vaughan, *Play: How It Shapes the Brain, Opens the Imagination, and Invigorates the Soul* (New York: Penguin Books, 2011). Вона відкривала передо мною нові світи, я посилаюся на його працю, оскільки вона віддзеркалює результати моого дослідження.

Я розумію, що визначення розпалюють контроверсійні суперечки і незгоду, але мене це не турбує. Я за те, що вживати їх узагалі. Нам потрібно знайти спільну мову, яка допоможе досягнути усвідомлення й розуміння, необхідного для вирішення проблем.

АКТивація

На початку 2008 року, коли я лише починала вести блог, я написала про те, як зламалася моя кнопка «активуйте надію», коли надто виснажені, аби вкотре прокинутися посеред ночі, витримати ще один переліт, ще раз довести власну неперевершеність, тоді як вам насправді хочеться визвіритися на когось або заховатися під к

Кнопка «активації» – це таємний стимулятор до діяльності, коли ми виснажені і перевантажені, а нам ще стільки

У блозі я пояснила, чому вирішила не ремонтувати свою кнопку «активації». Я пообіцяла собі: щоразу, коли відійде від комп’ютера, сповільнити темп, замість того, щоб вдаватися до своїх старих прийомів – спонукати себе, наказувати собі і

Якийсь час у мене це виходило, хоча не вистачало моєї кнопки. Мені бракувало підтримки, до якої можна було у своє дослідження, шукаючи способу підштовхнути себе вперед, але разом з тим щоби цей спосіб краще узг

ж зцілювати зуби і терпіти.

І ось що я виявила: чоловіки та жінки, які живуть усім серцем, насправді також АКТивують себе. Лише роблять

Аналізують свої думки і вчинки у молитві, медитації або просто обмірковуючи свої наміри;

Керуються натхненним бажанням чинити по-новому та по-іншому;

Творять і діють.

Зробивши це відкриття, я також АКТивую себе по-іншому, і результати просто дивовижні. Наведу приклад тоги, я заколисувала себе, бездумно граючи в ігри у Facebook і копирсаючись у Мережі. Це не було ані відпочинку, а, яка засмоктувала мій час та енергію.

Я випробувала свою нову АКТиваційну кнопку і сказала собі: «Якщо тобі потрібно підзарядитися, а блукання відсутнє, то це спосіб відпочити. Знайди те, що радше надихає, а не висмоктує душу. А потім (останне, але не менш важливе) – відмінно гадати собі про важливість бути поблажливою до себе, і переглянула фільм, який отримала поштою ще місяць тому.

Це не був старий метод активації – пересилювати себе. Я не змушувала себе братися до праці або робити щось заради відновлення.

Кожен розділ-дороговказ містить підрозділ про АКТивацію, аби допомогти нам почати розмірковувати, надихати іншими стратегіями і заохочувати вас створювати власні. Ці нові стратегії набагато ефективніші, ніж старе «привіт-звернення».

Який внесок я сподіваюся зробити

Ця книга наповнена такими важливими поняттями, як співчуття до себе, прийняття себе і вдячність. Я не переконана, що я найталановитіший письменник. Однак я першою спробую пояснити, як ці якості, окрім разом, сприяють змінам, які відбуваються в тебе. І я думаю, чи не перша, хто взявшася за вивчення цих тем з погляду ученого, який упродовж багатьох років досліджував сорока

Не можу сказати, скільки разів я хотіла залишити своє дослідження сорому. Надзвичайно важко присвячувати час цим розмежуваним ділянкам. Кілька разів я буквально піднімала руки вгору і говорила: «Я здаюся. Це надто складно. Існує стільки крутіх тем, які я можу дослідити, і я не знаю, як вибрати». Але я відмінно відповідала на це: «Для дослідження само обрало мене».

Тепер я розумію чому. Це була тема, яку я мусила опрацювати – професійно й особисто, – аби підготуватися до зустрічі з членами Академії. Я хотіла зробити все, що можу, щоб зробити це якнайкраще. Але я боялась, що мій співчуттєвий підход до проблем, які я вивчаю, буде засмоктувати мене, і я не зможу зробити нічого, що буде корисним для дослідження.

Сміливість – це звучить чудово. Але ми повинні говорити про те, чого нам коштує позбутися залежності від думок, які нас обмежують. Але чи готові ми прийняти те, що встановлення особистих кордонів і вміння говорити «ні» – це невід'ємна частина життя? Душевна близькість із людьми – необхідна складова щиро сердечного життя. Але насамперед ми повинні зробити все, що можемо, щоб зберегти себе.

Перш ніж почати писати, я завжди запитую себе: «Чому варто написати цю книгу? Який внесок я сподіваюся зробити у безперервній дискусії про кохання, душевну близькість і цінність особистості, випливає з моого досвіду до життя?»

Я взялася за це дослідження, добре розуміючи, як сором сковує нас, а наші потаемні страхи змушують почувати всі ідеї, які ми маємо, але їхній поділиться стратегіями, здатними змінити наше життя. Якщо ви хочете дізнатися, чому ми всі так часто зазнаємо поразок, які вони можуть бути, і як ви можете змінити їх, то ви можете зробити це, якщо ви хочете дізнатися, чому ми всі так часто зазнаємо поразок, які вони можуть бути, і як ви можете змінити їх.

У миті відчаю і поразок у минулому, коли я застрягала в дослідженнях сорому, я би дуже хотіла знати те, що знаємо, то сказала б тоді те, що скажу вам зараз, перед початком нашої подорожі:

«Визнання свого досвіду може бути непростим, але незрівнянно легшим, аніж провести все життя, втікаючи від реальності, як відмовитися від кохання, душевної близькості і радості – досвіду, який робить нас найуразливішими і виявимо нездоланну силу світла».

Сміливість, співчуття і душевна близькість – дари недосконалості

Щодня практикуючи сміливість, співчуття і взаєморозуміння у стосунках, ми усвідомлюємо власну цінність. Клієнти, а, звичка, чеснота: ти набуваєш її, здійснюючи сміливі вчинки. Це наче вчитися плавати, пірнаючи у воду. Сміливість - це близькості. Ми запрошуємо у своє життя співчуття, коли співчуваємо собі й іншим, і нав'язуємо стосунки з людьми.

Перш ніж дати визначення цим концепціям і розповісти про те, як вони діють, я хочу показати вам, як усі вони ритися, про співчуття, яке виникає завдяки власному досвіду, і про душевну близькість, які дарують нам відчу

Найманий убивця і буря сорому

Не так давно директор великої державної початкової школи і президент шкільної батьківсько-вчительської організації згадувала про свою роботу з дітьми та підлітками. Вона висловила своє погане думки щодо тієї кількості і наявності власних правил, якими вона обмежувала діяльність дітей у школі. Вона сказала, що діти не мають права на власні правила, а лише на виконання правил, якими вона обмежувала діяльність дітей у школі.

Щойно увійшовши до актового залу, я відчула дивну атмосферу. Батьки виглядали схильзованими. Я спробувала батьківсько-вчительської організації також не міг сказати нічого суттєвого. Я списала все на власні нерви і сп

Я ще сиділа в першому ряду, коли директорка почала представляти мене. Для мене це завжди дуже незручна ня втекти. Що ж, так мене ще не відрекомендовували ніколи в житті.

Директорка сказала щось на штиб: «Вам може не сподобатися те, що ви почуєте сьогодні, але нам потрібно піше життя! Вона змінить нас, подобається це нам чи ні!»

Вона виголошувала це гучним агресивним голосом, і через те виглядала роздратованою. Мені здалося, що я був на WrestleMania 20 (англ. WrestleMania) – головне змагання з театралізованої боротьби найвідомішого у світі промоутера, організатора музичного супроводу і світлових ефектів.

Озираючись назад, я розумію, що мені потрібно було вийти на сцену і сказати: «Мені дуже незручно. Я радію, що ви думали, ніби я намагаюся змінити вашу школу за одну годину. Що відбувається?»

Але я цього не зробила. Я лише почала говорити у своїй манері: «Я дослідниця, але я також мати, яка стикається з ім'ям моїх слів. Натомість я відчувала, що люди з рядів неприязно витріщаються на мене.

Один чоловік, котрий сидів навпроти мене, скрестив руки на грудях і так зціпив зуби, що на його шії набубня ітхав голосніше, ніж мені будь-коли доводилося чути. Так голосно, що складно навіть назвати це зітханням. Це , які сиділи поруч, лякалися. Незрозуміло чому, вони все ще не сприймали мене, але саме цей чоловік зробив

Як досвідчений викладач і керівник я знаю, як поводитися у подібних ситуаціях, і зазвичай роблю це завиграно: голосити перерву і з'ясувати з нею стосунки віч-на-віч. Але дивна поведінка чоловіка вибила мене з колії, і я за

Я почала говорити голосніше і натхненніше. Цитувала страхітливу статистику, здатну налякати навіть найсміліших: «Слухайтесь мене, інакше ваші діти вилетять зі школи, подорожуватимуть автостопом, вживатимуть наркотики».

Жодної реакції. Жодної.

Ніхто навіть не кивнув головою, не всміхнувся злегка і не виявив згоди якось по-іншому. Я лише налякала до строфа. Спроби співпрацювати або завоювати когось на штиб того чоловіка – це завжди помилка, тому що це інність і починаєте плавувати перед іншими. І, Боже мій, саме це я робила.

Завершивши виступати, я скопила свої речі і помчала до автомобіля. Виїжджуючи з паркувального майданчика

ерце стугоніло. Хоч і намагалася не прокручувати в голові свою божевільну промову, але не могла припинити

Коли мене зусібч хльоскають вітри сорому, я втрачаю здатність аналізувати або згадувати щось позитивне. І

Найвагоміший результат роботи, яку я провела (дослідження і праці над собою), – це те, що тепер я вмію розпіти, які ефекти сповільнення часу, тунельне звуження поля зору, розпашіле обличчя, посилене серцебиття. Я знаю, що це.

Я також знаю, що, коли це трапляється, найкращий вихід здається абсолютно нелогічним: набратися сміливості та заслужив про них чути, з кимось, на кого можна покластися, очікуючи співчутливого відгуку. Нам потрібні с

Сором не любить, коли ви розповідаєте іншим, що сталося. Він ненавидить, коли його обгортают словами, введінка після ганебного досвіду – приховати або поховати на дні душі свою історію. Коли ми приховуємо те, що з кимось порозмовляти НЕГАЙНО. Сміливіше, Брене!»

Але коли йдеться про співчуття і товариські стосунки, виникає заковика: ми не можемо звернутися до будь-кої, які співчувають, коли мене поглинає морок сорому.

Якщо ми ділимося своєю ганьбою з невідповідною людиною, вона може стати ще одним уламком, затягнутим ій до дерева з міцним корінням. І ми точно повинні уникати людей, серед яких:

1. Подруга, котра вислухає вашу розповідь і зрозуміє, як вам було соромно. Вона скрушно зітхне і підтвердить її заспокоювати.
 2. Друг, який відповідає співчутливо («Мені так тебе шкода»), замість того, щоб співпереживати («Я зрозумів, сиклон сорому, ляпніть щось на штиб: «Ох, бідолашка». Або ж неймовірно пасивно-агресивне: «Бог тобі на помі
 3. Друг, який вважає вас утіленням усіх чеснот. Він не може допомогти, бо надто розчарований вашою недосконалістю.
 4. Друг, який так боїться слабостей, що починає картати вас: «Як ти могла дозволити цьому статися? Про що ти!»
 5. Друг, який понад усе хоче вірити в краще, і через власний дискомфорт відмовляється визнавати, що ви насправді не такі, яким ви себе представляєте. Це не було аж так погано. Ти надзвичайна. Ти досконала. Усі тебе люблять».
 6. Друг, який плутає довіру в стосунках з нагодою перевершити вас: «Це дурниця! Послухай, що одного разу ст

. Важко співчувати, якщо ми самі не впевнені у власній самодостатності, або коли нам бракує почуття гідності.

коли нам потрібне спів тутя, ми шукаємо когось, хто твердо стоїть на ногах, хто може вилити глузки, і, насамперед, душевне сум'яття. Ми мусимо вшанувати свою душевну боротьбу, поділившись нею з кимось, хто заробив працю, отрібний час у потрібній справі.

я зателефонувала свої сестри. Уперше після свого духовного пробудження у 2007 році, отримавши у вірі Со
тири роки старша за свого брата і на вісім років старша за сестер (вони близнючки). До 2007 року я грава роль

Ешлі повелася неймовірно. Вона вислухала мене і виявила співчу глибу підтримку, які не забракло сміливості, а ти, що я відчувала. Вона говорила зі мною щиро і співчутливо: «О, Господи! Це так важко. Я теж відчувала те саме інший, але це саме те, що потрібно було мені.

Хоч як мене штормило, вона встояла на ногах і ні піддалася моєму настрою. Також вона не була суворою, не підбадьорити; вона просто слухала і виявила достатньо сміливості, аби розповісти мені про власні слабкості.

Невеличка післямова до цієї історії: приблизно через тиждень після того недолугого виступу перед батьками,

вали у закладі і втручалися в організацію навчального процесу. Не повідомивши мене, директор і голова батьцію. Вони сказали ім, що я приїжджую, щоб розповісти, чому потрібно припинити ширяти над своїми дітьми. Учиться своїми дітьми. Недобре. Можливо, я не прихильниця батьківського втручання в навчальний процес, а у, отож жодним словом не згадала про неї.

Пам'ятаючи цю історію, пильніше розгляньмо кожне з понять щиросердності і те, як вони взаємодіють між собою.

Сміливість

Сміливість має вагоме значення в моєму житті. Здається, я або вимолю ії, відчуваючи вдячність за те, що знайти мене особливою. Усі хочуть бути хоробрими.

Розпитавши багатьох людей про іхне життя – про слабкості та боротьбу з ними, – я зрозуміла, що сміливість – це не про будь-яку сміливість. Я виявила, що ширість вимагає пересічної сміливості. Ось що я маю

Корінь слова courage («сміливість») – cor, що в перекладі з латини означає «серце». Первінно значення слова верто говорити все, що лежить на серці». З часом значення змінилося, і сьогодні сміливість є радше синонімом я вважаю, ми випустили з уваги, що чесно й відкрито говорити про те, ким ми є, про те, що відчуваємо, і про вості. Герої часто ризикують власним життям. А пересічна сміливість означає ризикнути нашою вразливістю. ще з'явився термін «пересічна сміливість», але я знайшла його у статті про жінок та дівчат дослідниці Енні Род

Придивившись уважніше, ми побачимо сміливість щодня. Ми спостерігаємо її, коли люди звертаються по додатку і говорить: «Я зовсім заплутався. Я гадки не маю, про що ви говорите». Чи свідомі ви того, яку надзвичайну ідею зрозуміли всі довкола? Звісно, за дванадцять з гаком років викладацької праці я помітила, що, якщо однорічніймні десять студентів відчувають те саме. Вони, можливо, не мають відваги зізнатися, але, напевно, зрада

Моя донька Еллен продемонструвала мені сміливість, коли зателефонувала з нудної вечірки о пів на одинадцять, а сіла в автомобіль і промовила: «Пробач. Мені забракло сили духу. Захотілося додому. Було так важко. Усі поз

Я пригальмувала, вийшла з автомобіля і пересіла на заднє сидіння поруч із Еллен. Присунулася до неї і притулилася, – це один із найсміливіших учників у житті. Я достатньо натерпілася на кількох по-справжньому жалюгах, які ти бачивши, сказали: «Скажи, що ти робиш?»

Наступного ранку під час сніданку Еллен сказала: «Я подумала над тим, що ти говорила. Можна я знову стану іми запланована чергова піжамна вечірка. Ти не могла би забрати мене увечері? Я просто не готова залишатися.

Я також знають сміливість у собі, коли наважуюся ризикнути і розчаруватися. Упродовж багатьох років, якщо зарплатні або інтерв'ю на радіостанції – я вдавала, що мене це не особливо цікавить. Коли друг або співробітник енада плечима і відповідає: «Не впевнена. Це ж нічого особливого». Звісно, насправді я молилася за те, аби

Лише кілька років тому я зрозуміла, що вдавання байдужості, коли тебе щось хвилює, не применшує болю, як і справджаються. Це також створює пустку навколо тебе. Якщо ти применшуваш важливість чогось, твої друзі ню, як ти цього прагнула»

Тепер, коли хтось запитує мене про плани на майбутнє, здійснення яких я дуже прагну, я радше відважуся сказати: «Дуже сподіваюся, що це трапиться». Тоді, якщо не вийде, можна звернутися за підтримкою до друга і сказати: «Озираювана».

Нешодавно я побачила ще один приклад пересічної сміливості – в дитячому садочку, до якого ходить мій син оме – двадцять п'ять дітлахів, що співають для п'ятдесятьох з гаком батьків, бабусь та дідусів, братиків та сестр
тримають апарати над головою і хаотично роблять знімки, проштовхуючись ближче до сцени, аби показати

На додачу до цієї штовханини в залі одна трирічна дівчинка, новенька в класі, прорюмсала всю виставу, тому заторі і не встигла на виступ доночки. Коли вона нарешті приїхала, я саме сиділа навпочіпки біля дверей класу, і увірвадася в кімнату і почала гарячково шукати очима доночку. Я саме хотіла підвестися і показати жінці мал

хвильовану жінку, похитала головою і закотила очі.

Я підвелася, глибоко вдихнула і спробувала вгамувати ту частину себе, якій кортіло погнатися за зарозумілою ші мами підійшли до жінки, що ось-ось готова була розплакатися, і всміхнулися ій. Одна з них поклала ій на плече. Не просто запізнилася. Цілком забула». Я побачила, як обличчя тієї жінки злагідніло, і вона витерла слізки. Вона мав на собі піжами у Піжамний день[5 - Благодійний захід у школах на підтримку дітей, що хворіють на рак та інших хворобах. (Прим. перекл.)]. Він досі говорить мені, що це був найгірший день у його житті. Усе буде добре. Ми всі відповімо

Коли жінка підійшла до своєї доночки, яку все ще заспокоювала вихователька, вона виглядала спокійно. Це дісталося від поділтих своїм власним досвідом помилок, виявили сміливість. Вони знайшли час, аби зупинитися і сказати ділтих своїм досвідом; а могли завиграшки приєднатися до параду ідеальних батьків і промарширувати по

Як показують ці історії, сміливість спричиняє ланцюгову реакцію. Щоразу, коли ми чинимо сміливо, ми робимо і не завадить стати трохи добрішим і хоробрішим.

Співчуття

Готуючись написати книгу про сором, я читала про співчуття все, що лише знаходила. І нарешті віднайшла тетрадистки Пеми Чодрон. У своїй книзі «Місця, які лякають тебе» (The Places That Scare You) Чодрон пише: «Співчуття – це який вимагає вміння розслаблятися і дозволяти собі поволі наблизятися до того, що нас лякає»[6 - Pema Chodron, *The Places That Scare You*, Boston: Shambhala Publications, 2001].

У визначенні Чодрон мені найбільше подобається її чесність щодо того, якими вразливими нас робить співчуття (они робили зі словом «сміливість»), то зрозуміємо, чому співчуття зазвичай не є першою реакцією на страждання півчуття – це наша інстинктивна реакція. Гадаю, наша перша реакція на біль – власний або чужий – це самозащита, виправдовуємо себе, засуджуємо інших або прагнучи негайно виправити ситуацію.

Чодрон пише про нашу схильність до самозахисту і радить бути чесними й поблажливими до себе, навіть коли освідчують всій його повноті – наші страждання, співпереживання, а також жорстокість і страх. Так і повинно бути. Лише пізнавши власний морок, ми здатні зрозуміти морок інших. Співчуття стає справжнім, коли ми визнаємо

У моїй історії Ешлі наважилася зануритися у морок разом зі мною. Не для того, щоб допомогти мені або випра-
блукала у нетрях власних почуттів.

Особисті кордони і співчуття

Один із найбільших (і найменш обговорюваних) бар'єрів на шляху до співчуття – це страх встановлювати особисті кордони. Я знаю, це звучить дивно, але вважаю, що розуміння взаємозв'язку між особистими кордонами, відповідальністю та здатністю впливати на інших я була приемнішою особою, проте лише зовні – засуджувала інших, обурювалася, кипіла від злості, але та ж я не могла відповісти на засудження інших й обурюватися і значно серйозніше ставлюся до особистих кордонів. Гадки не маю, як ця команда

До цього дослідження я чимало знала про кожну з цих властивостей, але не розуміла, як вони взаємодіють. Після днів, здатних на справжнє співчуття, – це люди, які чітко встановлюють особисті кордони. Мене це приголомшило.

Ось що я дізналася: суть співчуття – це насправді прийняття. Що повніше ми приймаємо себе та інших, то співони кривдають і використовують нас або не зважають на наші почуття. Це дослідження допомогло мені усвідомлювати власні кордони і пояснити людям, що вони відповідають за свою поведінку.

Ми живемо в культурі звинувачення – хочемо знати винних і те, як вони відповідатимуть за це. В особистих, стців, але зрідка вимагаємо від людей відповідальності. Бо як це зробити? Просторікування й обурення так нас 'язання проблеми і втілити його в життя. Це стосується як влади у Вашингтоні і фондової біржі на Уолл-стрит, т уважувальний, а потім надто втомлений і лінивий, щоб довести справу до кінця, спосіб мислення став причин

для співчуття.

Хіба не було би краще, якби ми стали добрішими, але наполегливішими? Як змінилося би наше життя, якби в і на роботі і вдома, якби ми менше звинувачували інших і мали більше поваги до особистих кордонів?

Нещодавно мене запросили до розмови з групою корпоративних лідерів, які намагалися провести у своїй комітеті виступ про небезпеку зловживання відчуттям сорому як інструментом управління, він почав непокоїтися але справжнє розчарування, завжди вишукує винних і критикує їхню роботу на загальних зборах персоналу.

Він пояснив: «Я такий роздратований. У мене є двоє підлеглих, які просто не слухають. Я пояснюю ім усі деталі. У мене немає вибору. Я відчуваю, що мене загнали в глухий кут, і злюся, отож починаю лаяти іх у присутності».

Коли я запитала його, яку відповідальність понесли ці двоє підлеглих за те, що не дотримувалися вказівок, він

Я пояснила: «Після того як ви переконалися, що вони правильно зрозуміли ваші завдання і поставлені перед до плану або не виконують завдань?»

Він сказав: «Я не розмовляю про наслідки. Вони ж знають, що мусять виконувати вказівки».

Тоді я навела йому приклад: «Гаразд. А що би сталося, якби ви сказали, що наступного разу, коли вони ігноруватимуть вибачення, а якщо ситуація повториться, вони втратять роботу?»

Він похитав головою і сказав: «О, ні. Це доволі серйозно. Мені б тоді довелося залучити людей із відділу управ

Установлення кордонів і відповіальність людей за вчинки – це більша праця, ніж докори і звинувачення. Але вони створюють стосунки пар, родин, організацій або громад. По-перше, коли ми починаємо когось критикувати і звинувачувати, то вони відповідають на це. Щойно бос закінчує шпетити і принижувати своїх підлеглих на очах у інших колег, усі починають обурюватися.

Окрім того, якщо ми не пильнуємо за тим, щоб кожен вчинок мав певні наслідки, люди привичаються нехтуючо до всього, що ми просимо дітей не жбурляти одяг на підлогу, а вони знають, що єдиним покаранням за непослух буде кіцювання.

Нам важко зрозуміти, що можна водночас співчувати людям, приймати іх такими, які вони є, і вимагати від них більше. Ми можемо дорікнути людині за її поведінку або звільнити когось, «завалити» студента на іспиті або відмінити його за іхньою поведінкою, не за тим, якими вони є, а за тим, що вони роблять (я розповім про це більше у наступному епізоді), який пліч-о-пліч крокує зі співчуттям і встановленням особистих кордонів. Ми мусимо припинити вмовляти, аби нам було легше закликати її до відповідальності. Адже саме тут починаються проблеми. Коли ми переконані, що відповідальність — це норма, то вже можемо розпочинати нескінченне жонглювання взаємними звинуваченнями.

Якщо нам не вдається встановити особисті кордони і закликати людей до відповідальності, ми відчуваємо, що а саму людину, а це болить її значно більше, ніж критика поведінки або певних дій. Ми повинні зрозуміти заробуту загрузнути в трясовині сорому і провини, або палати праведним, на нашу думку, гнівом. Неможливо спів і співчуття, нам потрібні кордони і відповідальність.

Взаєморозуміння

Взаєморозумінням я називаю енергетику, що існує між людьми, коли вони відчувають, що їх бачать, чують і цікавляться їх стосунків життєву силу.

Ми з Ешлі відчули себе дуже близькими після тієї історії. Я зрозуміла, що мене побачили, почули і поцінували. І ми обидві відчули себе сильнішими і ціліснішими. За кілька тижнів після розмови Ешлі зізналася: «Мені брак о дізнатися, що я не єдина людина, яка потрапляє в такі халепи. І я втішена, що можу тобі допомогти і що ти м

Річ у тім, що ми створені для стосунків з іншими. Це закладено біологічно. Ми потребуємо цього з моменту народження, що «ми створені для стосунків з іншими» могли назвати сентиментальною або новомодною. Нині ми знаємо, що це доведений науковою факт. Якщо бути точним, нейронаукою[8 - Нейронаука – комплекс наукових дисциплін]

цілого організму. (Прим. перекл.)].

У книжці «Соціальний інтелект: нова наука людських взаємин» (Social Intelligence: The New Science of Human Relationships / Random House / Bantam Dell, 2006). Дивовижним – що ми можемо у відносинах з іншими людьми, впливає на розвиток і функціонування нашого мозку.

Через вроджену потребу у взаємозв'язках брак спілкування має відчутні і небезпечні наслідки. Інколи нам лише враження близькості, якої насправді нема, – принаймні вона не та, якої ми потребуємо. У нашому схильності «на зв'язку», не означає, що вас бачать і чують. Насправді надмір комунікативності може означати, що ми і по-справжньому важливі для нас. Заходячи до ресторану, я безліч разів бачила, як батьки розмовляють по мобільних телефонах, віщо взагалі сидіти разом?

Коли ми розмірковуємо над визначенням душевної близькості у стосунках і над тим, як легко переплутати технології про самодостатність. Одна з найбільших перешкод на шляху до близькості – це велике значення, яке ми надаємо відсутністю потреби в інших. Багато хто з нас готовий простягнути руку допомоги іншим, але самі ми не наважуємося на «тих, хто пропонує допомогу» і «тих, хто допомоги потребує». Правда полягає у тому, що ми належимо до

Від чоловіків і жінок, які живуть щиро сердним життям, я чимало дізналася про те, як давати і приймати, але не

Поки ми не навчимося приймати від щирого серця, не зможемо навчитися давати від щирого серця. Поки ми не асуджуємо тих, кому допомагаємо.

Упродовж багатьох років я вважала важливою свою допомогу родині. Я допомагала у кризових ситуаціях, поза межами сім'ї, я не зателефонувала братові або одній із сестер, аби попросити допомоги, особливо під час буревію сорому. Я не затято заперечувала. Але тепер я розумію, що, ніколи не просячи допомоги і повсякчас пропонуючи її, я підводила

На момент зриву я потребувала допомоги. Мені необхідна була підтримка, дружня рука і порада. На щастя, я ніколи не змінило наші родинні стосунки. Я отримала дозвіл «розклейватися» і бути недосконалою, а вони змогли подати мені підтримку, яка струменіє між людьми, ми повинні пам'ятати, що вона має текти у двох напрямках.

Шлях до щиро сердного життя – це не дорога найменшого опору. Це дорога свідомості й відповідального вибору. Це дорога, яку ви відкриваєте своїм досвідом, відчувати біль інших і підтримувати зв'язок із ними у цьому роз'єднаному світі – це не

Виховувати у собі сміливість, співчуття і плакати стосунки з людьми означає дивитися на життя та людей довкілля.

У пошуках сили кохання, душевної близькості й самодостатності

Кохання – це найважливіше почуття у нашему житті, це пристрасть, за яку ми готові битися або загинути, але, зазвичай, ми навіть не можемо безпосередньо говорити або думати про нього.

Діана Акерман

Кохання і душевна близькість – невід'ємна складова людського життя. Коли я проводила інтерв'ю, то зрозуміла, що близькості, від тих, хто цього лише прагне, відділяє лише одне-едине. Це одне-едине – віра у власну цінність. Що близькість, то повинні вірити, що гідні любові і взаєморозуміння.

Коли ми зможемо забути, що думають про нас інші люди, і прийняти своє життя, ми віднайдемо власну цінність, душевну близькість. Якщо ж ми марнуємо життя, намагаючись віддалитися від усього, що не вписується в наше відображення, доводячи власну спроможність, постійно щось вдаючи, вдосконалюючись, догоджаючи комусь і переконуючи, що ми зможемо досягнення кохання і душевної близькості – живе всередині нас.

Найважоміший виклик для більшості з нас – це повірити в те, що ми гідні цього зараз, у цю мить. Гідні без жодного обговорювання, без обговорювання для кохання / несвідомо повірив у нього / дозволив себе переконати в його істинності:

- Я буду гідною кохання, коли схудну на десять кілограмів.
- Я стану гідною кохання, якщо завагітнію.
- Я стану гідною людиною, якщо зможу позбутися алкогольної залежності.
- Я стану гідною людиною, якщо всі вважатимуть мене хорошим батьком.
- Я стану гідною людиною, коли зможу заробляти на життя творчістю.
- Я стану гідною людиною, якщо врятую свій шлюб.
- Я стану гідною людиною, якщо знайду чоловіка чи дружину.
- Я стану гідною людиною, якщо батьки нарешті схвалять мій життєвий вибір.
- Я стану гідною кохання, якщо він зателефонує мені і запросить на побачення.
- Я стану гідною людиною, якщо зможу виконати всі поставлені завдання і виглядатиму так, ніби зробив це за

Ось що є справжньою суттю життя у злагоді з собою – ви вже гідні. Жодних «якщо». Жодних «коли». Ви гідні кое

Окрім того, щоб викинути з голови оці всі «якщо» і «коли», ще однією важливою складовою прийняття власного хання і душевна близькість. Як не дивно, хоч ми іх відчайдушно потребуємо, але рідко говоримо про те, чим в

Визначення кохання і душевної близькості

Я роками уникала у своїх дослідженнях слова «кохання», тому що не знала, яке визначення йому дати, і не була зможена покластися на цитати або слова з пісень, як би сильно вони мене не надихали і якими би правдивими н

Як би сильно ми не потребували і не прагнули кохання, ми не марнуємо часу на розмови про те, що воно означає, а станне ви серйозно обговорювали з кимось значення цього слова? У такому сенсі кохання – це відзеркалення, яким можна єдиний спосіб його позбутися – поговорити про нього. Можливо, нас лякають такі теми, як кохання і сором, або кохання вкорінені у вразливість і ніжність.

Душевна близькість – це ще одна тема, невід'ємна від людського буття, але її рідко обговорюють.

Більшість із нас уживають терміни «влитися в товариство» і «стати близькими» як взаємозамінні. І, як і багатьох інших, ми можемо згадувати ці слова, але не змінити життя, яким ми живемо. Ми знаємо, що вдягати, про що говорити, як зробити людей щасливими, про що ким вони будуть завтра, але не знаємо, як зробити їх більшими, якими вони будуть завтра.

Один із найбільших сюрпризів цього дослідження – відкриття, що «вливання» і близькість – це різні речі. У першому випадку, щоб нас прийняли. Близькість натомість не вимагає, щоб ми змінювалися; вона вимагає від нас бути самими собою.

Перш ніж поділитися з вами своїми визначеннями, я би хотіла висвітлити три моменти, які я називаю істинами кохання.

Кохання і близькість завжди залишатимуться непевними. Хоча зв'язки з людьми і близькі стосунки – це найважливіші елементи нашої життєвості, ми не можемо знати, як вони будуть завтра. Стосунки і зв'язки між людьми завжди будуть змінами, які відбуваються в межах самих людей, а не в межах самих стосунків.

Кохання і близькість нерозривно пов'язані між собою. Одне з найдивовижніших відкриттів під час моого дослідження – це зділіти поняття кохання і близькості, тому що коли люди розповідали про одне, вони завжди згадували інше. Але я не можу згадувати про близькість без згадки про кохання, і навпаки, я не можу згадувати про кохання без згадки про близькість.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочтите эту книгу целиком, купив полную легальную версию (https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=2)

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, Яндекс.Деньги, QiWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Примітки

1

Brene Brown, *Connections: A 12-Session Psychoeducational Shame-Resilience Curriculum* (Center City, MN: Hazelden Publishing, 2007); Brene Brown, *The Truth About Perfectionism, Inadequacy, and Power* (New York: Penguin / Gotham Books, 2007); Brene Brown, «Shame: A Social Perspective for Social Work», rev. ed., ed. Susan P. Robbins, Pranab Chatterjee, and Edward R. Canda (Boston: Allyn & Bacon, 2006); Brene Brown, *Shame Resilient Theory Study on Women and Shame*, *Families in Society* 87, no. 1 (2006): 43–52. (Тут і далі примітки автора)

2

Stuart Brown with Christopher Vaughan, Play: How It Shapes the Brain, Opens the Imagination, and Invigorates the Soul

3

«Рестлманія» (англ. WrestleMania) – головне змагання з театралізованої боротьби найвідомішого у світі промоушену.

4

Я не впевнена, коли саме вперше з'явився термін «пересічна сміливість», але я знайшла його у статті про жіночу

5

Благодійний захід у школах на підтримку дітей, що хворіють на рак та інші важкі хвороби, які вимагають тривалої лікування.

6

Pema Ch?dr?n, *The Places That Scare You: A Guide to Fearlessness in Difficult Times* (Boston: Shambhala Publications, 2001).

7

Там само.

8

Нейронаука – комплекс наукових дисциплін, які вивчають нервову систему на різних рівнях – від молекулярного до поведінкового.

9

Daniel Goleman, *Social Intelligence: The New Science of Human Relationships* (New York: Random House / Bantam Doubleday Dell Publishing Group, 2006).